

Dođa
Fauna

Jaguar

Dr. Bülent Gözceliođlu [turkiye.dogasi@tubitak.gov.tr]

Jaguarlar (*Panthera onca*) dünyanın en büyük üçüncü kedi türüdür. Amerika'ya özgü Panthera cinsinin yaşayan tek üyesidir. Aynı zamanda 185 santimetreye kadar vücut uzunluğu ve 158 kilograama kadar olan ağırlığıyla Amerika kıtasının en büyük vahşi kedisidir. Jaguarlar, önceleri Amerika Birleşik Devletleri'nin güney batısından Arjantin'e kadar olan bölgede bulunurdu. Şimdiyse çoğu Amazon yağmur ormanlarında ve dünyanın en büyük tropikal sulak alanı olan Pantanal'da yaşar.

Jaguar kelimesi Amerikan Yerlileri'nin dilinde avını bir sıçramada yakalayan anlamındaki "yaguara" sözcüğünden gelir. Kısa ve kalın bacak yapısı jaguarın iyi tırmanmasını, sürünerek ilerlemesini ve yüzmesini sağlar. Jaguarın postu genelde sarımsı kahverengi renktedir ancak kızıl kahverengiden siyaha kadar da çeşitlilik gösterir. Post üstündeki benekler her bir jaguar için kendine özgüdür.

Birçok kedinin aksine jaguarlar suya girmekten çekinmez. Islak ortamlarda yaşayabilir; göllerde, nehirlerde ve sulak alanlarda yüzebilirler. Büyük nehirleri yüzerek geçebilmeleriyle tanınırlar.

Dünyada yaklaşık 173.000 jaguar kaldığı tahmin ediliyor. Jaguarlar, habitat kaybı ve habitat parçalanması gibi çevresel tehditlerin yanı sıra kürkleri nedeniyle de kaçak avlanma tehlikesiyle yüz yüzedir. Orta ve Güney Amerika'daki çiftlik sahipleri tarafından da zaman zaman öldürülürler. 2002'den beri nesli tehdit altında olan tür koruma statüsündedir. Jaguarları tehdit eden en önemli unsurlardan biri iklim değişikliğidir. Bilim insanları jaguarların kısa vadede aşırı iklim koşullarıyla başa çıkabileceğini ancak olumsuz hava olaylarının sıklığı artarsa ve besin kaynakları azalmaya devam ederse sayılarının çok hızlı bir şekilde düşeceğini öngörüyor.